

**KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
SAYIŞTAY**

DENETİM RAPORU:

**SAYI : 5/1/2013
21/1/2013**

TARİH: 23/01/2013

HAZIRLAYANLAR:

**Mahmut Denizcioğlu (Baş Denetçi Yardımcısı)
Ece Çelikdal (Kıdemli Denetçi)**

RAPORUN KONUSU:

Kıbrıs Türk Hava Yolları biletli yolcularının mağduriyetini gidermek için Atlasjet Havacılık AŞ tarafından 09.02.2011 tarihli Protokol'a istaneden gerçekleştirilen taşıma bedelinin ödenmesine ilişkin Denetim Raporu

**RAPOR: 19 Sayfa
EKLER: 1-23 (237 Yaprak)**

İÇİNDEKİLER: _____ (Sayfa)

1.	SUNUŞ	2
2.	DENETİMDE KULLANILAN KAYNAKLAR:	2
3.	BULGULAR:	2
3.1.	<i>Kıbrıs Türk Hava Yolu Biletli Yolcularının Atlasjet Havacılık AŞ Tarafından Taşınması Süreci:</i>	2
3.1.1.	<i>26.06.2010 Tarihli Protokol:</i>	2
3.1.2.	<i>Atlasjet Havacılık AŞ'nin Talebi:</i>	3
3.1.3.	<i>09.02.2011 Tarihli Protokol:</i>	4
3.1.4.	<i>Bakanlar Kurulu Kararları:</i>	5
3.2.	<i>Tarifeli Seferler:</i>	6
3.2.1.	<i>Faturalanıp Uçmayan Yolcular:</i>	7
3.3.	<i>Ek Seferler:</i>	8
3.3.1.	<i>Türkiye Ek Seferler:</i>	8
3.3.2.	<i>İngiltere Ek Seferler:</i>	10
3.3.3.	<i>Charter Seferler:</i>	14
3.4.	<i>Bilirkişilerin Cevaplarının Değerlendirmesi:</i>	15
4.	GENEL DEĞERLENDİRME:	17
5.	SONUÇ:	18

1. SUNUŞ:

Sayıştay Başkanlığı tarafından tevdi edilen görev doğrultusunda, uçuşları durdurulmuş olan Kıbrıs Türk Hava Yolları Şti. Ltd'in satışını yapıp parasını tahsil ettiği ve biletlediği yolcuların, Atlasjet Havacılık AŞ tarafından Tarifeli, İlave (Ek) ve Charter seferler düzenlenerek gerçekleştirilen taşımacılık neticesinde oluşan meblağın ödenebilirliğine ilişkin denetim tarafımıza sunulan bilgi, kayıt ve belgeler ışığında yapılmış ve bu denetim raporu hazırlanmıştır.

2. DENETİMDE KULLANILAN KAYNAKLAR:

Rapora konu olan Kıbrıs Türk Hava Yollarından bilet almış yolcuların, Atlasjet Havacılık AŞ tarafından Tarifeli, İlave (Ek) ve Charter seferler düzenlenerek taşınmasına yönelik olarak;

- Fasıllık 113 Şirketler Yasası,
- Bakanlar Kurulu kararları,
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ile Atlasjet Havacılık arasında 26.06.2010 tarihinde imzalanan Protokol,
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ile Atlasjet Havacılık arasında 09.02.2011 tarihinde imzalanan Protokol,

bağlamında konu değerlendirilerek, sürece ilişkin uygulamaların anılan mevzuat hükümlerine uygun olarak gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği, ayrıca yetkililerden elde edilen bilgi ve bulgular göz önünde bulundurularak, değiştirilmiş şekliyle 18/1978 sayılı Sayıştay Yasası'nın 23. maddesi uyarınca incelenmiştir.

3. BULGULAR:

3.1. Kıbrıs Türk Hava Yolu Biletli Yolcularının Atlasjet Havacılık AŞ Tarafından Taşınması Süreci:

3.1.1. 26.06.2010 Tarihli Protokol:

Kıbrıs Türk Hava yollarının 21.06.2010 tarihinde Türkiye Sivil Havacılık tarafından faaliyetlerinin durdurulması ile oluşan durumda, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Atlasjet Havacılık A.Ş arasında kar ortaklığına dayalı 26.06.2010 tarihli işbirliği protokolü imza edilmiştir. (Ek-1)

KKTC Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Atlasjet Havacılık AŞ arasında 26.06.2010 tarihinde taraf olanların hisseleri oranında %49 ve %51 hisse ortaklığı ve %50+%50 kar ortaklığına dayalı bir işbirliği protokolü olduğu görülmüştür.

Bu Protokol'ün 'Tarafların Yükümlülükleri' başlıklı 3. maddenin 1. fıkrasında; TCM Konsolide İnkişaf Sandığı'nın %49 ortaklık payı ve yönetim kurulunda 2 üye ile temsil edildiği ve Atlasjet'in %51 ortaklık payı ve yönetim kurulunda 3 üye ile temsil edildiği ve şirketin en geç 01.08.2010 tarihine kadar kurulmuş olması gerektiği belirtilmektedir. Ayrıca, uçuşlarla ilgili olarak Protokol'ün 3.5 maddesi ile; "Atlasjet uçağı İngiltere (Londra-Manchester), Ankara, İstanbul, Adana, İzmir, hatlarında KTHY'nin satışını yapıp parasını tahsil ettiği ve biletlediği yolcuları herhangi bir ücret almadan taşımacılığını üstlenecektir. Yukarıda bahsedilen şehirlerin dışındaki destinasyonlara alınan biletler de yolcuların yukarıda belirtilen hava limanlarına gitmesi

durumunda aynı şart ve koşullarda karşılanacaktır. Bu yolcuların taşınmasından doğacak maliyet KKTC İnkişaf Sandığına ödenecek %50 kar payından (12000 One Way bilet hariç) mahsup edilecektir.” şeklinde hükme bağlanmıştır.

3.1.2. Atlasjet Havacılık AŞ'nin Talebi:

Bu Protokolün 3.5 maddesine istinaden KTHY'nın 21 Haziran 2010 tarihine kadar parasını tahsil edip uçurmadığı biletli yolcuların mağduriyetini gidermek için Atlasjet Havacılık AŞ 23 Haziran 2010 tarihinden itibaren bu yolcuları taşımaya başlamıştır. Atlasjet Havacılık AŞ KTHY yolcularının taşıma işlemlerini gerçekleştirirken;

1- Tarifeli Seferler (23.06.2010-31.12.2010):

- Türkiye Tarifeli Seferler,

2- Ek Seferler (23.06.2010-31.12.2010):

- Türkiye Ek Seferler,
- İngiltere Ek Seferler,

3- Charter Seferler (23.06.2010-25.06.2010):

- KKTC-Türkiye-İngiltere Charter seferler,
- İngiltere-Türkiye-KKTC Charter seferler,
- KKTC-Türkiye Charter seferler,

olmak üzere üç çeşit sefer düzenlemiştir.

Yukarıda anılan ve Atlasjet Havacılık AŞ tarafından düzenlenmiş olan seferlere ilişkin hazırlanan faturalar Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı'na sunulmuştur. Atlasjet Havacılık AŞ fatura eklerinde gerçekleştirdiği uçuşlara ilişkin listeler sunarak bu listeler üzerinde yer alan toplam rakam üzerinden alacağını talep etmiştir.

Tarifeli Seferler:			
Fatura Tarihi	Ger. Uçuş Dönem	Fatura No	Miktar(₺)
10.11.2010	Haziran-Ekim2010	572399	1,266,259.48
31.12.2010	Kasım-Aralık2010	572460	155,726.03

Ek Seferler:			
Türkiye Ek Seferler:			
Fatura Tarihi	Ger. Uçuş Dönem	Fatura No	Miktar(₺)
10.11.2010	Haziran-Ekim2010	572396	3,387,156.64*
İngiltere Ek Seferler:			
Fatura Tarihi	Ger. Uçuş Dönem	Fatura No	Miktar(GBP)
10.11.2010	Haziran-Ekim2010	572397	6,521,684.92
30.11.2011	Haziran-Ekim2010	283812	67,129.05

* “572396” nolu fatura ekindeki ek seferlere ilişkin listelerin toplamı 3,374,192.77 ₺ olması nedeniyle hesaplamalarda bu talep rakamı baz alınmıştır.

Charter Seferler:			
Fatura Tarihi	Ger. Uçuş Dönem	Fatura No	Miktar(GBP)
10.11.2010	23-24-25 Haziran2010	572398	323,090.30

3.1.3. 09.02.2011 Tarihli Protokol:

KKTC Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı adına Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ile Atlasjet Havacılık AŞ adına yetkilisi A. Murat Ersoy arasında 09.02.2011 tarihli Protokol'ün imzalandığı ve bu Protokol'ün "Protokolün Mahiyeti" başlıklı 1. maddesinde 26.06.2010 tarihinde imzalanan Protokol'ün işletilmesine imkân kalmaması nedeniyle fesh edildiği ve "Tarafların Yükümlülükleri", "Protokolün Feshi", "Tazminat ve Zarar Ziyan Talep Etmeme" hususlarının düzenleyen bir protokol olduğu görülmektedir.(Ek-2)

09.02.2011 tarihli Protokol'ün "Tarafların Yükümlülükleri" başlıklı 2. maddesi;

"... 26.06.2010 tarihli... Protokol'ün 3.5 maddesi uyarınca Atlasjet'in uçtuğu İngiltere(Londra-Manchester), Ankara, İstanbul, Adana ve İzmir hatlarında KTHY'nin satışını yapıp parasını tahsil ettiği, biletlediği ve ücret almadan taşımacılığını üstlendiği ayrıca yukarıda bahsedilen şehirlerin dışındaki destinasyonlara alınan ve biletleri tahsil edilen yolcular için belirtilen hatlarda üstlendiği taşımacılık için **Atlasjet'in yaptığı taşımacılığı ispat etmesi** ve tarafların bu hususta uyuşacakları bedel üzerinden Bakanlık tarafından Atlasjet'e ödeme yapılacaktır. Ayrıca **ekteki liste ile sınırlı olmak kaydıyla ve Bakanlığın onayı ile tek yön biletli yolcular için yapılan ek seferlerde, geri dönüşte boş olarak dönen her bir uçaktaki boş koltuklar, tarafların uyuşacakları bedel üzerinden** ve taraflarca uygun görülecek bilirkişi raporuna uygun olarak ödenecektir. Bakanlık, bu Protokol'ün imzalanmasından sonra ortaya çıkan Atlasjet'in herhangi bir talebinden sorumlu olmayacaktır. Bu ödemeler mali mevzuata uygun olacak ve İnkişaf Sandığı'nın bilgisi ve Bakanlığın onayı ile Maliye Bakanlığı tarafından yapılacaktır. Ayrıca;

- a) İlk olarak Atlasjet'in sunacağı fatura yolcu listesi ve isbata yönelik belgeler uyarınca Atlasjet'e 9,500,000 ₺ avans ödenecektir.
- b) Bilahare yapılacak ödemeler Atlasjet'in sunacağı fatura, yolcu listesi ve isbata yönelik belgeler tahtında her defasında 5,000,000 ₺'nin üzerinde olmaması kaydıyla Atlasjet'in talebini takip eden bir sonraki ayın sonuna kadar ödenecektir.
- c) İşbu Protokolün imzalanması tarihinden itibaren Atlasjet Ankara, İstanbul, Adana, İzmir hatlarında KTHY'nin önceden satışını yapıp parasını tahsil ettiği ve biletlediği ve/veya 26.06.2010 tarihli Protokol'ün 3.5 maddesi uyarınca İngiltere (Londra-Manchester) hattı hariç biletlediği yolculardan uçmak için rezervasyonlarını yaptığı ve tarih verdiği yolcular dışında kalan herhangi bir kişiyi KTHY tarafından satışı yapılan ve parası tahsil edilen bileti olsa bile rezervasyon yaparak tarih vermeyecek ve uçuşu yapmayacaktır."

Ayrıca "Protokol'ün Feshi" başlıklı 3. maddesi;

"İşbu Protokolün imzalandığı tarih itibarıyla yukarıda 1'nci maddede belirtilen 26.06.2010 tarihli Protokol fesh olunur ve işbu protokolde taraflarca üstlenilen yukarıdaki mükellefiyetler dışında 26.06.2010 tarihli Protokol'de tarafların üstlendiği diğer tüm mükellefiyetlerden taraflar kurtulmuş olurlar."

şeklinde yeniden düzenlenmiştir.

Atlasjet Havacılık AŞ tarafından gerçekleştirilen taşımacılık işlemleri sonucu tarifeli seferler için ilgili faturaların Kasım ve Aralık 2010 tarihinde düzenlediği tespit edilmiştir. Kar ortaklığına dayalı 26.06.2010 tarihli protokol çerçevesinde Atlasjet Havacılık AŞ tarafından KTHY yolcularının herhangi bir ücret alınmadan taşınacağı belirtilmesine rağmen, o tarihte henüz yürürlükte olmayan 09.02.2011 tarihli Protokole göre söz konusu meblağın faturalanıp talep edilmesine bir anlam verilememiştir.

3.1.4. Bakanlar Kurulu Kararları:

Bakanlar Kurulu, Atlasjet Havacılık AŞ'nin Kıbrıs Türk Hava Yolları yolcuları için yaptığı seferlerinin tespiti, taşınan yolcu listelerinin eşleştirilmesi ve parkurlardaki fiyat tespitinin yapılması konularında Fikret Çavuşoğlu ile Mehmet Darbaz'a yetki verilmesi yönünde 30.03.2011 tarih ve K-640-2011 sayılı kararı üretmiştir. (Ek-3)

Yukarıda bahsi geçen karar, 06.07.2011 tarih ve K(II)754-2011 sayılı karar ile iptal edilerek aşağıdaki şekilde yeniden hükme bağlanmıştır:(Ek-4)

“Kıbrıs Türk Hava Yolları'nın uçuşlarının durdurulması neticesinde ücretleri ödenmiş biletli yolcuların çeşitli destinasyonlara uçuşlarının sağlanması için Bakanlar Kurulu'nun ... onaylanan 09.02.2011 tarihli protokol ve içeriğinin yerine getirilmesinde tam yetki ile bilirkişi olarak Fikret Çavuşoğlu ile Mehmet Darbaz'ın görevlendirmelerine karar verdi.”

09.02.2011 tarihinde imza edilen protokol çerçevesinde KTHY eski çalışanlarından bir ekip oluşturularak 30 Mart 2011 tarihinden itibaren çalışmalara başlanmıştır.

Bakanlar Kurulu'nun anılan kararı doğrultusunda söz konusu kişiler Kıbrıs Türk Hava Yolları Şti Ltd'in Rezervasyon ile Hat Analiz ve Hat Maliyet Bölümleri personelinde oluşan bir ekip kurmuşlardır. Bu ekip tarafından Atlasjet Havacılık AŞ'nin sunduğu fatura ekindeki seferlere ilişkin listeler, KTHY biletli yolcuları ile karşılaştırılarak eşleştirilmiş ve KTHY'dan bilet alan yolcuların Atlasjet Havacılık AŞ tarafından uçurulduğu yönünde oluşturulan listeler mühürlenerek onaylanmıştır.

Yapılan çalışmalar sonucunda 1 Aralık 2011 tarihinde KTHY'nın eski Yönetim Kurulu Üyesi ve bilirkişi olarak Sayın Mehmet Darbaz ve eski Yönetim Kurulu Başkanı ve bilirkişi olarak Fikret Çavuşoğlu imzası ile bir rapor sunulmuştur; (Ek-5) Söz konusu raporda Atlasjet Havacılık AŞ'ne ödenmesi gereken tutarlar aşağıda sunulan listede görüldüğü gibidir.

Türkiye Tarifeli Seferler	Fatura No:	Sefer ve Yolcu Sayısı	Tutar(₺)
Toplam Sefer Sayısı		1.608	
Toplam KTHY Yolcu Sayısı	572460	13.979	155.726,03
	572399		1.266.259,48
Genel Toplam			1.421.985,51
Türkiye İlave Seferler	Fatura No:	Sefer ve Yolcu Sayısı	Tutarı(₺)
Toplam Sefer Sayısı		495	
Toplam KTHY Yolcu	572396	10.569	1.155.390,24
Toplam Boş Koltuk	572396	29.427	2.218.802,53
Genel Toplam			3.374.192,77

İngiltere Ek Seferler:	Fatura No	Sefer ve Yolcu Sayısı	Tutarı(GPB)
Toplam Sefer Sayısı		537	
Toplam KTHY Yolcu	572397/283812	46.086	3.849.877,67
Toplam Boş Koltuk	572397/283812	41.649	2.735.117,12
KTHY operasyon genel giderleri	561053		16.000,00
Genel Toplam			6.600.994,79
Charter Seferler:	Fatura No	Sefer ve yolcu sayısı	Tutarı(USD)
Toplam KTHY Yolcu	572398	3.081	323.090.,30
KTHY operasyon genel giderleri	572995		177.877,91
KTHY operasyon genel giderleri	561054		4.751,29
Genel Toplam			505.719,50

Atlasjet Havacılık AŞ'nin 22 Haziran-31 Aralık 2010 tarihleri arasında düzenlediği seferlere ilişkin faturalar ve bahse konu eşleştirilmiş listelerden oluşan tarifeli seferler ile KKTC-Türkiye ek seferlere ait 31 dosya; KKTC-İngiltere ek seferlere ait 13 dosya; charter seferlere ve genel giderlere ait faturalar ile ilişigindeki ilgili belge ve evraklar Sayıştay denetimine tabi olmak üzere tarafımıza sunulmuştur.

Bu bağlamda gerçekleştirilen denetimde her sefer bazında karşılaştırmalı listelerde yer alan her bir yolcunun uçuşunun gerçekleşip gerçekleşmediği, Bakanlar Kurulu'nun atadığı bilirkişiler tarafından oluşturulan ekipçe elde edilen Atlasjet Havacılık AŞ'ye ait manifesto, bu manifestoda yer alan KTHY biletli yolcuları ve son olarak da **muhaceret kayıtları üzerinden isim-soy isim, tarih, uçuş seferleri bazında kontrol edilerek bahse konu yolcuların uçup uçmadığı tespit edilmiştir.** Denetim aşamasında ise bilirkişilerce Microsoft Excel ortamında 122073 satır olarak sunulan KTHY'nın 21 Haziran 2010 tarihine kadar parasını tahsil edip uçuramadığı yolcuların uçuş bilgileri detaylı incelemeye alındığında **638 satır bilginin çift işleme tabi tutulduğu, 14 satır bilginin hiç olmadığı** tespit edildiğinden satır sayısının 121421 olduğu ortaya çıkmıştır. Bunun yanında söz konusu satırlar kontrol edildiğinde **63,580** biletli yolcu olduğu tespit edilmiştir. Farklı destinasyonlara uçuşması öngörülen bu yolcuların mağduriyetini gidermek için de Atlasjet Havacılık AŞ 23 Haziran 2010 tarihinden itibaren bu yolcuların bir kısmını **Tarifeli, Ek ve Charter seferlerle** taşımaya başlamıştır.

3.2. Tarifeli Seferler:

Tarifeli Seferlerden anlaşılan; Belirlenen hat (çıkış ve varış noktaları) ve frekans sayısı; sefer yapılması planlanan günler ve muhtemel saatlerde anlaşmalı elde edilen haklarla düzenlenen seferlerdir. Yani kalkış saatleri ve ücretleri önceden ilan edilen, halkın kullanımına açık belirli bir düzende yapılan seferlerdir.

Kıbrıs Türk Hava Yolları Şti'nin işletme ruhsatının Türk Sivil Havacılık tarafından 21.06.2010 tarihinde askıya alınması ile başlayan süreçten önce KTHY Ltd Şti tarifeli seferlerine ilişkin bilet kesip sattığı, ancak KTHY Ltd Şti tarafından gerçekleştirilemeyen tarifeli uçuş seferlerinden dolayı mağdur olan KTHY yolcularının Atlasjet Havacılık AŞ tarafından düzenlenen tarifeli seferleri ile taşınması sonucu oluşan bedeli faturalayarak ilişigindeki listeler ile birlikte KKTC Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı'ndan talep etmiştir.

Atlasjet Havacılık AŞ tarafından talep edilen meblağlara ilişkin sunulan uçuş seferi listelerinden ilk önce tarifeli seferler denetlenmek üzere ele alınmıştır.

Tarifeli Seferlere ilişkin Atlasjet Havacılık AŞ'nce düzenlenen "572399" nolu fatura ile 1,266,259.48 ₺ ve "572460" nolu fatura ile 155,726.03 ₺ olmak üzere toplam 1,421,985.51 ₺ meblağın talep edildiği görülmüştür. (Ek-6) Bu meblağa tekabül eden ve tarafımıza sunulan tarifeli sefer listelerindeki bahse konu yolcuların uçup uçmadığının denetiminde;

- KTHY Ltd Şti biletli yolcu listesi,
- Atlasjet Havacılık AŞ'ye ait manifesto,
- Atlasjet Havacılık AŞ'nin tarifeli sefer uçuş listesi,
- KTHY Ltd Şti'den bilet alan yolcuların, Atlasjet Havacılık AŞ tarafından uçurulduğu yönünde oluşturulan ve her iki tarafça mühürlenerek onaylanan karşılaştırmalı liste,
- Muhaceret kayıtları,

dikkate alınmıştır.

Yukarıda belirtilen belgeler ışığında her sefer bazında karşılaştırmalı listelerde yer alan her bir yolcunun Atlasjet Havacılık AŞ tarafından uçuşunun gerçekleşip gerçekleşmediği muhaceret kayıtlarından ülkeye giriş-çıkışlar; **isim-soyisim, tarih, saat** bazında kontrol edilmiş ve bunun yanında uçuş parkurları da göz önünde bulundurularak denetim gerçekleştirilmiştir.

Bu bağlamda, söz konusu parkurlara ilişkin Atlasjet Havacılık AŞ tarafından sunulan belgelerden; 1,608 tarifeli seferde, 13,979 biletli KTHY yolcusunun taşındığının iddia edildiği görülmüştür. (Ek-7)

3.2.1. Faturalanıp Uçmayan Yolcular:

Tarafımıza sunulan listeler üzerinde yaptığımız çalışmalar sonucunda; Aşağıdaki tablodan da görüleceği üzere hatlar üzerinde toplam 1608 tarifeli seferin gerçekleştirildiği ve düzenlenen bu tarifeli seferlerde Atlasjet Havacılık AŞ'nin uçurduğunu beyan ettiği 13,979 yolcudan muhaceret kayıtlarına göre hiç giriş-çıkış kaydının mevcut olmadığı 1,067 yetişkin (Adult), 154 çocuktan (Child) oluşan 1,221 KTHY yolcusu olduğu, buna ilaveten 11 yolcunun Türk Hava Yolları; 22 yolcunun ise Pegasus Hava Yolları ile uçtuğu, ayrıca Atlasjet Havacılık AŞ'nin faturaladığı ve uçurduğunu iddia ettiği toplam 557 kişinin ise karşılaştırmalı listelerde mevcut olmadığı tespit edilmiştir.

Bu tespitler bağlamında, Atlasjet Havacılık AŞ tarafından faturalandığı halde uçurulmayan toplam 1,254 (1,221+33) KTHY yolcusu ve Atlasjet Havacılık AŞ listesinde fazla olarak sunulan 557 kişi olmak üzere toplam 1,811 kişinin Atlasjet Havacılık AŞ tarafından uçurulmadığı ve buna göre de **12,168** KTHY yolcusunun Atlasjet Havacılık AŞ tarafından uçurulduğu saptanmıştır.

Atlasjet Havacılık AŞ Verilerinde		Karşılaştırmalı Listede	Tespit Edilen Uçmayan KTHY Yolcu Sayısı			Talep Edilen	Farklı Bir Havayolu	Tespit Edilen
Sefer Sayısı	Taşınan KTHY Yolcu Sayısı	Taşınan KTHY Yolcu Sayısı	ADT	CHD	Toplam	Fazla/Eksik Yolcu Sayısı	İle Uçtuğu Tespit Edilen Yolcu Sayısı	Taşınan KTHY Yolcu Sayısı
1,608	13,979	13,422	1,067	154	1,221	557	33	12,168

Yapılan bu saptamalar ışığında;

- toplam 1,221 uçmayan KTHY yolcusu için 121,643.51 ₺
- farklı hava yolu ile uçan 33 KTHY yolcusu için 3,543.94 ₺
- KTHY yolcusu olmadığı halde talep edilen 557 kişi için 57.833,47 ₺

olmak üzere toplam **183,020.91 ₺** ücretin hak edilmemesine rağmen fazla olarak Atlasjet Havacılık AŞ yetkililerine ödenmesinin öngörüldüğü tespit edilmiştir. (Ek-8)

3.3. Ek Seferler:

Atlasjet Havacılık AŞ ile KKTC Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı arasında imzalanan Protokole istinaden Atlasjet Havacılık AŞ, KTHY'nin satışını yapıp parasını tahsil ettiği, biletlediği veya ücret almadan taşımacılığını üstlendiği yolcular için de ek seferler düzenlemiştir.

Atlasjet Havacılık AŞ ile KKTC Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı arasında imzalanan 09.02.2011 tarihli Protokol'ün "Tarafların Yükümlülükleri" başlıklı 2. maddesinde;

"... 26.06.2010 tarihli... Protokol'ün 3.5 maddesi uyarınca Atlasjet'in uçtuğu İngiltere(Londra-Manchester), Ankara, İstanbul, Adana ve İzmir hatlarında KTHY'nin satışını yapıp parasını tahsil ettiği, biletlediği ve ücret almadan taşımacılığını üstlendiği ayrıca yukarıda bahsedilen şehirlerin dışındaki destinasyonlara alınan ve biletleri tahsil edilen yolcular için belirtilen hatlarda üstlendiği taşımacılık için Atlasjet'in yaptığı taşımacılığı ispat etmesi ve tarafların bu hususta uyuşacakları bedel üzerinden Bakanlık tarafından Atlasjet'e ödeme yapılacaktır. **Ayrıca ekteki liste ile sınırlı olmak kaydıyla ve Bakanlığın onayı ile tek yön biletli yolcular için yapılan ek seferlerde, geri dönüşte boş olarak dönen her bir uçaktaki boş koltuklar,** tarafların uyuşacakları bedel üzerinden ve taraflarca uygun görülecek bilirkişi raporuna uygun olarak ödenecektir. Bakanlık, bu Protokol'ün imzalanmasından sonra ortaya çıkan Atlasjet'in herhangi bir talebinden sorumlu olmayacaktır. Bu ödemeler mali mevzuata uygun olacak ve İnkışaf Sandığı'nın bilgisi ve Bakanlığın onayı ile Maliye Bakanlığı tarafından yapılacaktır..." biçiminde düzenlenmiştir.

Atlasjet Havacılık AŞ, Türkiye ve İngiltere olmak üzere iki farklı ülkeye ek seferler düzenleyerek bu iki ülkeye yapılan ek seferleri ayrı ayrı faturalamıştır. Ek Seferler karşılığında; Türkiye için "572396" nolu fatura ile 3,387,156.64 ₺ ve İngiltere için "572397" nolu fatura ile 6,521,684.92 GBP ve "283812" nolu fatura ile 67,129.05 GBP meblağ talepte bulunulmuştur. (Ek-9, 10)

3.3.1. Türkiye Ek Seferler:

Atlasjet Havacılık AŞ ile KKTC Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı arasında imzalanan ve yukarıda alıntısı yapılan protokolde, ekteki liste ile sınırlı olmak kaydıyla ve Bakanlığın onayı ile tek yön biletli yolcular için yapılan ek seferlerde, geri dönüşte boş olarak dönen her bir uçaktaki boş koltukların tarafların uyuşacakları bedel üzerinden ve taraflarca uygun görülecek bilirkişi raporuna uygun olarak ödeneceği kararlaştırılmıştır. Protokolden de anlaşılacağı üzere, Atlasjet Havacılık AŞ her bir parkur için düzenlediği ek seferlerdeki boş koltukların ücretini değil, söz konusu ek sefere giden uçağın geri dönüşündeki boş koltukların ücretini talep edebilecektir.

Boş koltuk hesaplamalarında geri dönüşün ne olduğunun tespit edilmesinden sonra bu uçuşlardaki boş koltukların hesaplamasına gelindiğinde ilk olarak uçağın yolcu kapasitesi saptanmıştır. Atlasjet Havacılık AŞ'nin hazırladığı listelerdeki uçak

kapasiteleri ile Atlasjet Havacılığın manifestolarında görülen kapasiteler arasında uyumsuzluk olması sebebiyle manifesto üzerindeki uçak kapasitesinin doğru veri olması üzerine manifestodaki uçak kapasiteleri veri olarak alınmıştır.

Kapasite tespit edildikten sonra KTHY biletiyle uçan yetişkin ve çocuklar ile Atlasjet Havacılık AŞ'nin biletiyle uçan çocuklar ve yetişkinler saptanarak uçak kapasitesinden düşülmüş ve sonuç olarak boş koltuk sayısı ortaya çıkmıştır.

Yukarıda izah edilen Türkiye ek seferlerine ilişkin yapılan denetimde Atlasjet Havacılık AŞ'nin KTHY yolcularını taşımak için toplam olarak 535 sefer gerçekleştirdiği tespit edilmiştir. Atlasjet Havacılık AŞ'nin verilerine dayanarak aşağıdaki bilgiler tablo şeklinde düzenlenmiştir:

Atlasjet Havacılık AŞ Verilerine Göre			
KTHY Yolcu Sayısı	Boş Koltuk Sayısı	Uçurduğu KTHY Yolcu Bedeli(₺)	Boş Koltuk Bedeli (₺)
10,569	29,427	1,156,477.16	2,217,715.61

Buna göre Atlasjet Havacılık AŞ'nin sunmuş olduğu listenin yukarıda görülen sonuçlarının doğruluğunu teyit etmeye yönelik olarak muhaceret kayıtlarından bu verilerin doğru olup olmadığının araştırılması ve bunun yanında boş koltuk sayısının tespit edilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda, Atlasjet Havacılık AŞ tarafından taşındığı iddia edilen yolcuların denetimi yapıldıktan sonra ulaşılan sonuçlar aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

Atlasjet Havacılık AŞ Verilerinde	Karşılaştırmalı Listede	Fark	Tespit Edilen Uçmayan KTHY Yolcu Sayısı			Farklı Bir Havayolu	Taşınmayan	Talep Edilene Göre	Talep Olmadığı Halde Tarafımızca	Tespit Edilen
			ADT	CHD	Toplam					
Taşınan KTHY Yolcu Sayısı	Taşınan KTHY Yolcu Sayısı					İle Uçan Yolcu	Toplam Yolcu Sayısı	Taşınan KTHY Yolcu Sayısı	Taşındığı Tespit Edilen Yolcu Sayısı	Taşınan KTHY Yolcu Sayısı
10,569	8,183	2,386	705	154	859	12	3,257	7,312	360	7,672

$$\text{Taşındığı Tespit Edilen KTHY Yolcu Sayısının Bulunması} = 10,569 - (2,386 + 859 + 12) + 360 = 7,672$$

Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere düzenlenen bu ek seferlerde Atlasjet Havacılık AŞ'nin uçurmadığı ve/veya muhaceret kayıtlarına göre hiç giriş-çıkış kaydının mevcut olmadığı 705 yetişkin (Adult), 154 çocuktan (Child) oluşan 859 KTHY yolcusu olduğu, buna ilaveten 4 yolcunun Türk Hava Yolları; 8 yolcunun ise Pegasus Hava Yolları ile uçtuğu, Atlasjet Havacılık AŞ'nin faturaladığı ve uçurduğunu iddia ettiği toplam 10,569 KTHY yolcusundan 2,386 kişinin fazladan talep edildiği, ancak Atlasjet Havacılık AŞ'nin verilerinde mevcut olmayan ve tarafımızca tespit edilen 360 KTHY yolcusunun da taşındığı saptanmıştır.

Bu tespitler bağlamında, Atlasjet Havacılık AŞ tarafından uçurulmayan toplam 871 KTHY yolcusu ve Atlasjet Havacılık AŞ listesinde fazla olarak sunulan 2,386 kişi olmak üzere toplam 3,257 kişinin uçmadığı, buna karşın Atlasjet Havacılık AŞ'nin talep etmediği ancak tarafımızca taşındığı tespit edilen 360 KTHY yolcusunun olduğu ve buna göre de Atlasjet Havacılık AŞ tarafından toplam **7,672** KTHY yolcusunun uçurulduğu saptanmıştır.

Yapılan bu saptamalar ışığında;

- toplam 859 uçmayan KTHY yolcusu için **89,266.17 ₺**
- farklı hava yolu ile uçan 12 KTHY yolcusu için **1,027.99 ₺**
- KTHY yolcusu olmadığı halde talep edilen 2,386 kişi için **235.250,12 ₺**

olmak üzere toplam **325,544.28 ₺** ücretin hak edilmemesine rağmen fazla olarak Atlasjet Havacılık AŞ'ye ödeme yapılmasının öngörüldüğü, ayrıca Atlasjet Havacılık AŞ tarafından sunulan listeler arasında mevcut olmayan ancak tarafımızca taşındığı tespit edilen 360 KTHY yolcusu için ise **46,164.10 ₺**'nin ödenmesi gerektiği tespit edilmiştir. (Ek-11)

Bunun yanında boş koltuklarla ilgili olarak yaptığımız incelemede; Atlasjet Havacılık AŞ tarafından sunulan listelerdeki **Türkiye-Ercan** yönüne gerçekleştirilen bütün uçuşlar, Protokola istinaden geri dönüş olarak kabul edilmiş ve bu uçuşlardaki boş koltuklar hesaplama dâhil edilmiştir. Ayrıca, Atlasjet Havacılık AŞ listesinde olmayıp, tarafımızca tespit edilen; Manifesto, karşılaştırmalı listeler, muhaceret kayıtlarına göre uçtuğu tespit edilen yolcular, Atlasjet listesindeki uçan yolcu sayısına ilave edilmiş veya uçmadığı tespit edilen yolcular ise boş koltuk sayısına ilave edilerek hesaplama yapılmıştır. (Ek-9)

	Atlasjet Havacılık AŞ'nin Listelerinde Talep Ettiği	Listelere Göre Tarafımızca Tespit Edilen	Tarafımızca Tespit Edilen ve Listelerde Olmayan
Boş Koltuk Sayısı	29,427	9,737	2,834
Boş Koltuk Bedeli (₺)	2,217,715.61	744,210.58	240,252.92

Yukarıdaki tablodan da görülebileceği üzere Atlasjet Havacılık AŞ tarafından sunulan listelerde 29,427 boş koltuğa karşılık **2,217,715.61 ₺** talep ettiği görülmüştür. Yapılan denetim sonucunda; Atlasjet Havacılık AŞ'nin listelerinde mevcut olan ve tarafımızca Protokolün 2. maddesi bağlamında tespit edilen 9,737 boş koltuk sayısına ilaveten Atlasjet Havacılık AŞ listelerinde mevcut olmayan ancak manifestosu tarafımızca teyit edilen seferlere ait 2,834 boş koltuğun dikkate alınması sonucunda toplamda 12,571 boş koltuk tespit edilmiş ve bu boş koltuk tutarının da **984,463.49 ₺** olduğu saptanmıştır. (Ek-12)

Bu bağlamda Türkiye ek seferlerinde; uçurmadığı ve fazladan talep ettiği yolcular için **325,544.28 ₺** ve fazla talep ettiği boş koltuğa karşılık ise **1,473,505.03 ₺** olmak üzere toplam **1,799,049.31 ₺** fazla olarak Atlasjet Havacılık AŞ'ne ödeme yapılmasının öngörüldüğü, ayrıca Atlasjet Havacılık AŞ tarafından sunulan listeler arasında mevcut olmayan ancak tarafımızca konu şirket tarafından taşındığı tespit edilen yolcular için **46,164.10 ₺** ve boş koltuk için **240,252.92 ₺** olmak üzere toplam **286,417.02 ₺** ödenmesi gerektiği tespit edilmiştir.

3.3.2. İngiltere Ek Seferler:

Atlasjet Havacılık AŞ ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı arasında imzalanan Protokol'ün 2. maddesine göre; "...**ekteki liste** ile sınırlı olmak kaydıyla ve bakanlığın onayı ile tek yön biletli yolcular için yapılan ek seferlerde geri dönüşte boş

olarak dönen her bir uçaktaki boş koltukların tarafların uyuşacakları bedel üzerinden ve taraflarca uygun görülecek bilirkişi raporuna uygun olarak ödeneceği...” kararlaştırılmıştır. Protokol’den de anlaşılacağı üzere Atlasjet Havacılık AŞ düzenlediği ek seferdeki boş koltukların ücretini değil, söz konusu ek seferdeki uçağın geri dönüşündeki boş koltukların ücretini talep edebilecektir. Halbuki Atlasjet Havacılık AŞ boş koltuk sayısını belirlerken Protokol gereği olan “geri dönüşteki boş olarak dönen her bir uçaktaki boş koltukları” değil, her bir seferdeki boş koltukları dikkate alarak hesaba dahil ettiği tespit edilmiştir.

Bu nedenle Ercan’dan İngiltere’ye giden uçağın geri dönüşünde, başka bir deyişle Atlasjet Havacılık AŞ’nin İngiltere’den kalkarak Ercan’a inen uçağındaki boş koltuklar hesaba dahil edilmesi gerektiğinden, tarafımızca da boş koltuklar hesaplanırken İngiltere’den kalkan ve önce Türkiye’deki bir destinasyona oradan da Ercan’a inen, yani İngiltere-Ercan yönlü uçuşlardaki boş koltuklar tespit edilmeye çalışılmıştır.

Bu doğrultuda, hem boş koltukların, hem de taşınan yolcular diye tarafımıza sunulan manifesto ve karşılaştırmalı listelerin teyidini yapabilmek amacıyla Türkiye Cumhuriyeti Lefkoşa Büyükelçiliği aracılığı ile 25 Nisan 2012 tarih ve SAY.0.00-B.6.00.104-12/281 sayılı yazımızla Türkiye-İngiltere, İngiltere-Türkiye parkurlarındaki Atlasjet Havacılık AŞ’nin gerçekleştirdiği seferlere ait muhaceret kayıtları talep edilmiş, ancak söz konusu yazımıza yaklaşık 3 ay geçmesine rağmen bir cevap alınamamıştır. Bunun üzerine 10.07.2012 tarih ve SAY.0.00-B.6.00.104-12/571 sayılı bir hatırlatma yazısı yazılarak yeniden istenen bilgiler dile getirilmiş, bunun akabinde de Türkiye Cumhuriyeti Muhaceret bilgilerinin bir kısmı Türkiye Cumhuriyeti Lefkoşa Büyükelçiliği kanalıyla tarafımıza ulaştırılmıştır.(Ek-13, 14)

Atlasjet Havacılık AŞ ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı arasında imzalanan protokole istinaden Atlasjet Havacılık AŞ, KTHY’nin satışını yapıp parasını tahsil ettiği, biletlediği veya ücret almadan taşımacılığını üstlendiği yolcular için ek seferler düzenlemiştir. Bu ek seferlerin bir parkuru da Atlasjet Havacılık AŞ’nin, İngiltereye düzenlediği ek seferler olup bu ek seferde 10.11.2011 tarih ve “572392” nolu fatura ile £ 6,521,684.92 ve 30.11.2011 tarih ve “283812” nolu fatura ile de £ 67,129.05 olmak üzere toplam £ 6,588,813.97 olarak faturalanmıştır.

Bu bağlamda tarafımıza sunulan belgeler ışığında aşağıda görülen tablo oluşturulmuştur.

Atlasjet Havacılık AŞ Verilerine Göre			
KTHY Yolcu Sayısı	Boş Koltuk Sayısı	Uçurduğu KTHY Yolcu Bedeli (£)	Boş Koltuk Bedeli (£)
46,086	41,649	3,851,753.09	2,737,060.89

Buna göre Atlasjet Havacılık AŞ’nin sunmuş olduğu listenin yukarıda görülen sonuçlarının doğruluğunu teyit etmeye yönelik olarak muhaceret kayıtlarından bu verilerin doğru olup olmadığının araştırılması ve bunun yanında boş koltuk sayısının tespit edilmesi yoluna gidilmiştir.

Bu bağlamda, Atlasjet Havacılık AŞ tarafından taşındığı iddia edilen yolcuların denetimi yapıldıktan sonra ulaşılan sonuçlar aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

Atlasjet Havacılık AŞ Verilerinde	Karşılaştırmalı Listede	Fark	Tespit Edilen Uçmayan KTHY Yolcu Sayısı			Taşınmayan Toplam Yolcu Sayısı	Talep Edilene Göre	Taraflımızca	Tespit Edilen
			ADT	CHD	Toplam				
Taşınan KTHY Yolcu Sayısı	Taşınan KTHY Yolcu Sayısı						Taşınan KTHY Yolcu Sayısı	Taşındığı Tespit Edilen Yolcu Sayısı	Taşınan KTHY Yolcu Sayısı
* 44,929	44,174	755	2,282	184	2,466	3,221	41,708	1,143	42,851

*Belgesi mevcut olmayan 1,157 Yolcunun (46,086-44,929) denetimi yapılamamıştır.

Taşındığı Tespit Edilen KTHY Yolcu Sayısının Bulunması = 44,929 - (755 + 2,466) + 1,143 = 42,851

Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere düzenlenen bu ek seferlerde Atlasjet Havacılık AŞ'nin uçurmadığı ve/veya muhaceret kayıtlarına göre hiç giriş-çıkış kaydının mevcut olmadığı 2,282 yetişkin (Adult), 184 çocuktan (Child) oluşan 2,466 KTHY yolcusu olduğu, Atlasjet Havacılık AŞ'nin faturaladığı ve uçurduğunu iddia ettiği toplam 46,086 (44,929 + 1,157) KTHY yolcusundan 755 kişinin fazladan talep edildiği, ancak Atlasjet Havacılık AŞ'nin verilerinde mevcut olmayan ve tarafımızca tespit edilen 1,143 KTHY yolcusunun da taşındığı saptanmıştır.

Bu tespitler bağlamında, Atlasjet Havacılık AŞ tarafından uçurulmayan toplam 3,221 KTHY yolcusunun olduğu, buna karşın Atlasjet Havacılık AŞ'nin talep etmediği ancak tarafımızca taşındığı tespit edilen 1,143 KTHY yolcusunun bulunduğu ve buna göre de Atlasjet Havacılık AŞ tarafından toplam **42,851** KTHY yolcunun uçurulduğu saptanmıştır.

Yapılan bu saptamalar ışığında;

- toplam 2,466 uçmayan KTHY yolcusu için **£ 204,095.92**
 - KTHY yolcusu olmadığı halde talep edilen 755 kişi için **£ 70,478.65**
- olmak üzere hak edilmemesine rağmen toplam **£ 274,574.57** meblağın Atlasjet Havacılık AŞ'ne ödenmesinin öngörüldüğü, diğer taraftan Atlasjet Havacılık AŞ tarafından sunulan listeler arasında mevcut olmayan ancak tarafımızca taşındığı tespit edilen 1,143 KTHY yolcusu için ise **£ 47,025.98**'nin ödenmesi gerektiği tespit edilmiştir. (Ek-15)

Yukarıda bahsi geçen ve EK-15(5)'te görülen 1,157 kişinin de denetimi yapılırken Atlasjet Havacılık Aş tarafından sunulan Manifestolar ve belirlenen KTHY yolcuları listeleri KKTC ve TC muhaceret kayıtlarıyla karşılaştırılmıştır. Bilindiği üzere, İngiltere Uçuşları KKTC-TÜRKİYE ve TÜRKİYE-İNGİLTERE veya İNGİLTERE-TÜRKİYE ve TÜRKİYE-KKTC şeklinde iki parkurlu gerçekleştirilmektedir. Bu nedenle İngiltere uçuşlarının denetimi için her parkura yönelik Atlasjet tarafından faturaya dahil edilen;

- Tarafımıza sunulan tabloda belirtilen listelerdeki seferlerin manifestosuna ve bu manifestonun tabloda belirtilen sefer ve tarihlerle örtüşür nitelikte olmasına,
- Sunulan listelerde her parkur için ayrı bir yolcu listesine,
- Uçak kapasitesi ve yolcularla ilgili bilgilere,
- TÜRKİYE-İNGİLTERE ve İNGİLTERE-TÜRKİYE parkurlarına ait Türkiye Muhaceret kayıtlarına

ihtiyaç duyulmuştur.

* İngiltere Ek seferlere ilişkin sunulan listelerde 20 seferin denetiminin gerçekleştirilmesine yönelik bilgi, belge ve kayıtların tam olmaması sebebiyle denetimin gerçekleştirilemediği, bu nedenle Atlasjet Havacılık AŞ verilerinde görünen 46,086 KTHY Yolcu sayısından 20 seferde yer alan 1,157 yolcunun düşülmesi sonucunda listelerde taşınan KTHY Yolcu sayısı 44,929'a denk gelmektedir.

Denetim yapılırken ilgili seferlerin aynı sefer numaralı ve tarihli manifestolar üzerinden gerçekleştirilmesi gereğine dayalı olarak ihtiyaç duyulan manifestolar tarafımıza sunulmamıştır. Tabloda belirtilen seferlere yönelik bazı listeler sunulmuş olmasına rağmen, bu listeler, manifestolarda belirtilen ve denetim için gerekli olan her parkura ait ayrı bir yolcu listesi, uçak kapasitesi ve yolcularla ilgili bilgileri tam olarak içerir nitelikte olmadığı, ayrıca ihtiyaç duyulan TÜRKİYE-İNGİLTERE ve İNGİLTERE-TÜRKİYE parkurlarına ait Türkiye Cumhuriyeti muhaceret kayıtlarının tarafımıza sunulmamasından dolayı söz konusu seferlerde toplamda 1.157 kişi için denetim görüşü verilememiştir. Bu nedenle, denetimi gerçekleştirilemeyen 1.157 kişiye karşılık gelen **£ 97,503.36** için herhangi bir sonuca varılamamıştır.

Boş koltuklarla ilgili olarak yaptığımız incelemede; Atlasjet tarafından sunulan listelerdeki **İngiltere-Türkiye-Ercan** yönüne gerçekleştirilen bütün uçuşlar, Protokola istinaden geri dönüş olarak kabul edilmiş ve bu uçuşlardaki boş koltuklar hesaplama dâhil edilmiştir. Ayrıca, Atlasjet Havacılık AŞ listesinde olmayıp, tarafımızca tespit edilen; Manifesto, karşılaştırmalı listeler, muhaceret kayıtlarına göre uçtuğu tespit edilen yolcular, Atlasjet listesindeki uçan yolcu sayısına ilave edilmiş veya uçmadığı tespit edilen yolcular ise boş koltuk sayısına ilave edilerek hesaplama yapılmıştır. (Ek-10)

	Atlasjet Havacılık AŞ'nin Listelerinde Talep Ettiği	Listelere Göre Tarafımızca Tespit Edilen	Tarafımızca Tespit Edilen ve Listelerde Olmayan
Boş Koltuk Sayısı	[†] 39,603	21,273	524
Boş Koltuk Bedeli (£)	[‡] 2,607,784.48	1,416,804.88	14,618.32

[†] Belgesi mevcut olmayan 2,046 boş koltuğun (41,649-39,603) denetimi yapılamamıştır.

[‡] Belgesi mevcut olmayan 2,046 boş koltuk sayısı karşılığı £129,276.41 (2,737,060.89-2,607,784.48) meblağdır.

Yukarıdaki tablodan da görülebileceği üzere Atlasjet Havacılık AŞ tarafından sunulan listelerde 41,649 boş koltuğa karşılık **£ 2,737,060.89** talep ettiği görülmüştür. Yapılan denetim sonucunda; Atlasjet Havacılık AŞ'nin listelerinde mevcut olan ve tarafımızca Protokol'ün 2. maddesi bağlamında tespit edilen 21,273 boş koltuk sayısına ilaveten Atlasjet Havacılık AŞ listelerinde mevcut olmayan ancak manifestosu tarafımızca teyit edilen seferlere ait 524 boş koltuğun dikkate alınması sonucunda toplamda 21,797 boş koltuk tespit edilmiş ve bu boş koltuk tutarının da **£ 1,431,423.20** olduğu saptanmıştır. (Ek-16)

İngiltere Ek Seferlerde denetim görüşü verilmesine engel teşkil eden; ihtiyaç duyulan manifestoların sunulmaması veya istenen nitelikte olmaması, ilgili parkurlara ait Türkiye Muhaceret kayıtlarının sunulmaması gerekçelerinin boş koltuk uçuşlarında da geçerli olması sebebiyle denetim görüşü verilemeyeceği, bu nedenle EK-15(5)'te görülen Atlasjet tarafından sunulan ve talep edilen 2,046 boş koltuğa karşılık **£ 129,276.41** meblağ için herhangi bir sonuca varılamamıştır.

[†] İngiltere Ek seferlere ilişkin sunulan listelerde 20 seferin denetiminin gerçekleştirilmesine yönelik bilgi, belge ve kayıtların tam olmaması sebebiyle denetimin gerçekleştirilemediği, bu nedenle Atlasjet Havacılık AŞ verilerinde 41,649 görünen boş koltuk sayısından 20 seferde yer alan 2,046 boş koltuk sayısının düşülmesi sonucunda, boş koltuk sayısı 39,603'e denk gelmektedir. Ayrıca, 2,046 boş koltuğa karşılık denk gelen £129,276.41 meblağın, talep edilen fatura bedeli olan £2,737,060.89 düşülmesi sonucunda fatura toplamı £2,607,784.48 denk gelmektedir.

Bu bağlamda, Atlasjet Havacılık AŞ tarafından uçurulmayan ve fazladan talep edilen; Yolcular için £ 274,574.57, boş koltuğa karşılık ise £ 1,190,979.59 olmak üzere toplam £ 1,465,554.16 meblağın hak edilmemesine rağmen Atlasjet Havacılık AŞ'ne ödenmesinin öngörüldüğü, diğer taraftan Atlasjet Havacılık AŞ tarafından sunulan listeler arasında mevcut olmayan ancak tarafımızca taşındığı tespit edilen; Yolcular için £ 47,025.98, boş koltuk için ise £ 14,618.32 olmak üzere toplam £ 61,644.30 ödemenin yapılmasının uygun olduğu sonucuna varılmıştır. Denetiminde sonuca varılmayan toplam £ 226,779.77 (£129,276.41+£97,503.36) meblağa ilişkin ise denetim görüşü verilemeyeceği sonucuna varılmıştır.

3.3.3. Charter Seferler:

Kıbrıs Türk Hava Yolları Şti'nin işletme ruhsatının Türk Sivil Havacılık tarafından 21.06.2010 tarihinde askıya alınması ile başlayan süreçten KTHY Şti Ltd tarafından gerçekleştirilemeyen tarifeli uçuş seferlerinden dolayı mağdur olan KTHY yolcularının Atlasjet Havacılık AŞ tarafından düzenlenen charter uçuş seferleri ile taşınması sonucu oluşan seferlere ilişkin bedeli faturalayarak ilişkiindeki listeler ile birlikte KKTC Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı'ndan talep etmiştir.

Charter Seferlere ilişkin Atlasjet Havacılık AŞ'nce düzenlenen "572398" nolu fatura ile 323,090.30 USD meblağın talep edildiği görülmüştür. Ancak Bu meblağa ilişkin teyidin yapılabilmesi için söz konusu tarihlerde yapılan seferlere ilişkin yolcu listeleri ve yapılan seferlerin tarafımıza sunulması gerekmektedir. (Ek-17)

Bu bağlamda başlattığımız araştırma neticesinde Atlasjet Havacılık AŞ'nin 23, 24 ve 25 Haziran 2010 tarihlerinde gerçekleştirdiğini iddia ettiği Türkiye ve İngiltere charter seferlerine ilişkin olarak düzenlediği üç günlük listeler aşağıda görüldüğü gibidir:

1)	23.06.2010	KK5114 KK153 KK953 KK954 KK154 KK5115	IST-ECN(F) ECN-AYT AYT-STN STN-AYT AYT-ECN ECN-IST(F)	0930-1100 1200-1245 1330-1745 1845-2245 2330-0015 0100-0230	210Y
2)	23.06.2010	KK263 KK663 KK664 KK264 KK160	ECN-AYT AYT-MAN MAN-AYT AYT-ECN ECN-AYT(F)	1615-1700 1800-2230 2345-0400 0500-0545 0630-0715	210Y
	23.06.2010	KK5041 KK5040	ECN-ESB ESB-ECN	2130-2230 2330-0030	210Y
3)	23.06.2010	KK83	ECN-TZX	2100-2230	A321, 204Y
	23.06.2010	KK84	TZX-ECN	2330-0100	
	24.06.2010	KK5002	IST-ECN	1900-2030	A321, 199Y
	24.06.2010	KK1043	ECN-ESB	2115-2215	
	24.06.2010	KK1044	ESBECN	2315-0015	
	25.06.2010	KK5003	ECN-IST	0100-0230	
	24.06.2010	KK1002	IST-ECN	1850-2020	B757, 210Y
24.06.2010	KK31	ECN-ADB	2120-2235		
24.06.2010	KK32	ADB-ECN	2335-0050		
24.06.2010	KK1005	ECN-IST	0140-0310		

Yukarıdaki tablodan hangi tarih ve parkurlarda bu uçuşların gerçekleştirildiği görülmektedir. Ancak, bu seferlerden KK153, KK953, KK154, KK263, KK663, KK264 no'lu seferlere ilişkin listeler tarafımıza sunulmuş olup bunların haricindeki seferlere ait listeler denetime sunulmamıştır.

Konu ile ilgili yapılan incelemede 23.06.2010 tarihinde KK153, KK953, KK154, KK263, KK663, KK264 seferlere ilişkin yolcu listeleri tespit edilmiş ve KK153, KK154, KK263, KK264 nolu seferlerle 321 yolcu taşındığı teyit edilmiştir. Ancak, KK953, KK663 seferlerde taşındığı iddia edilen 14 yolcunun AYT-MAN ve AYT-STN parkurunda olması ve tarafımıza sunulan TC muhaceret kayıtlarında yer almaması nedeniyle taşınıp taşınmadığı teyit edilememiştir (Ek-18). 01 Aralık 2011 tarihli bilirkişi raporunda (Ek-5) 3,081 yolcunun taşındığı belirtilmesine rağmen, yukarıda belirtilen seferler haricinde yolculara ilişkin isim listeleri ve/veya bu rakamı teyit eden belgelere rastlanmamıştır.

Yine yukarıdaki tabloda ayırımı yapılan;

- 1. sıradaki uçuşlara yönelik bir Ref:S10/KTHY-03 ve 23.06.2010 tarihli bir charter anlaşmasının (AIR CHARTER AGREEMENT) hazırlandığı ve 116,800 USD meblağ belirlenmesine rağmen, bu anlaşmanın imzalanmadığı,(Ek-19)
- 2. sıradaki uçuşlara yönelik imzalı ve/veya imzasız herhangi bir anlaşmanın olmadığı,
- 3. sıradaki uçuşlara yönelik ise Ref:S10/KTHY-04 ve 23.06.2010 tarihli bir charter anlaşmasının (AIR CHARTER AGREEMENT) hazırlandığı ve 148,360 USD meblağ belirlenmesine rağmen, bu anlaşmanın imzalanmadığı, (Ek-20)

tespit edilmiştir.

Bu bağlamda elde edebildiğimiz yolcu listeleri muhaceret kayıtlarıyla karşılaştırıldıktan sonra 23.06.2010 tarihinde yapılan KK153, KK953, KK154, KK263, KK663, KK264 seferlerden KK264, KK263, KK154, KK153 seferlerdeki yolcuların taşındığı tespit edilebilmiş, ancak KK663, KK953 seferinin muhaceret kayıtlarından tespit edilmesi mümkün olamamıştır.

Sonuç olarak imzalı olmayan ve/veya hiç mevcut olmayan charter antlaşmaları ile İngiltere'ye gerçekleştirilen seferlerin hukuki dayanağı bulunmamasına rağmen, bu seferlerin bir kısmı olan **KK264, KK263, KK154, KK153** seferlerde 321 yolcunun taşındığı da tarafımızca tespit edilmiştir. Bununla birlikte Atlasjet Havacılık AŞ'ye ödeme yapılması öngörülen charter seferlerine ilişkin meblağ, herhangi bir antlaşmaya dayandırılmamış, ancak söz konusu seferlerde tespit edilen yolcuların uçurulduğu da tarafımızca teyit edilmiştir.

3.4. Bilirkişilerin Cevaplarının Değerlendirmesi:

7 Haziran 2012 tarih ve SAY.0.00-B.6.00.104-12/464,465 sayılı yazımız ile Sayın Fikret Çavuşoğlu ile Sayın Mehmet Darbaz'dan 01 Aralık 2011 tarihinde yazmış oldukları bilirkişi raporuna ilişkin bilgi talep edilmiş, ancak söz konusu yazımıza sadece Sayın Fikret Çavuşoğlu tarafından cevap verilmiştir.(Ek-21)(Ek-22)

Sayın Fikret Çavuşoğlu KKTC Bakanlar Kurulu'nun uygun gördüğü tam yetki ve taraflarca kabul edilen bir "Bilirkişilik" sıfatının sorumluluğu çerçevesinde Bilirkişi Raporunun hazırlandığını ifade ederek;

- Kıbrıs-Türkiye-Kıbrıs hatlarında Atlasjet AŞ'nin sunduğu yolcu listelerinin, KTHY dataları, Polis Muhaceret ve KKTC Sivil Havacılık Dairesi verileri ile karşılaştırılarak, yolcuların uçup uçmadığının tespiti yoluna gidildiğini,
- Kıbrıs-İngiltere-Kıbrıs arası yolcuların taşınması ile ilgili Atlasjet AŞ'nin tarafımıza verdiği yolcu listeleri, KTHY dataları, Polis Muhaceret ve KKTC Sivil Havacılık Dairesi verileri ile karşılaştırılarak raporda sunulan miktarların tespit edildiğini,
- Kıbrıs-Türkiye-Kıbrıs parkurunda kaç charter ve kaç ilave sefer yapılmış olduğunun tespit edildiği, bu seferlerde hangi marka ve hangi tip uçakların kullanılmış olduğuna bakıldığını,
- Kıbrıs-İngiltere-Kıbrıs parkurunda kaç sefer yapıldığının tespiti yoluna gidildiğini, hangi marka ve hangi tip uçakların kullanılmış olduğuna bakıldığını,
- Kıbrıs-Türkiye-Kıbrıs hatlarındaki tarifeli seferlerinde taşınan yolcu listelerinin, KTHY dataları ile Polis Muhaceret ve KKTC Sivil Havacılık Dairesi verilerinin karşılaştırıldığını,
- İngiltere Seferlerinin tümü (537) KTHY yolcuları için yapıldığını,
- Koltuk fiyatlarında; o tarihteki genel geçer fiyatların; KTHY'nın biletleri satarken tahsil ettiği paralarla mukayese edildiğini,
- Acentelerin halen uçurulmayan yolcularının KTHY'na ödedikleri paraların iade edilmesine yönelik talep yazılarının olduğunu,
- “Koltuk fiyatlarının belirlenmesinde, ilgili seferin parkuru, uçak tipi ve modeline bağlı olarak, “konma konaklama, üst geçit, yakıt, ikram, meydan hizmetleri ve operasyon maliyetleri, seferin gece ve gündüze, hafta içi, hafta sonu ve resmi tatil günlerine denk gelmesi, sezon durumu (yaz-kış) ve uçakların DOC(Direct operating Cost) ACMI (Aircraft, complete Crew, Maintenance and Insurance)” durumlarının esas alındığını,
- Faturalarda görülen ücretlere kar marjı dahil edilmediğini, bu fiyatlara ülkelerin vergi, tax ve bunun gibi isimler altında tahsil etmiş olduğu rakamların dahil olduğunu, ayrıca bu fiyatların sezondaki piyasa fiyatının altında olduğunu, Atlasjet AŞ'nin bu fiyatlara cari giderler, personel giderleri amortisman giderlerini dahil etmediğini,
- Operasyon Genel Giderlerinin hesaplama yönteminin; Atlasjet Havacılık AŞ'nin İngiltere seferlerinin tümü ile Türkiye'nin tarifeli uçuş yapmadığı noktalardaki operasyonlar için yaptığı zorunlu giderler olduğunu,bunların;
 - Görsel ve yazılı basın duyuruları masrafları,
 - Operasyon için görevlendirilen personel,
 - Hizmet aldığı kurum kuruluşlar,
 - İngiltere meydanlarında bulundurduğu özel temsilciler,
 - Ramp ve trafik handling ücretleri,
 - Telekomünikasyon giderleri,
 - Meydan ile şehir arasındaki yolcu transfer ücretleri,
 - Rötör ya da gecikmelerde ödenen cezalar,
 - İlave yapılan ikram masrafları,
 - Operasyonu denetleyen, organize eden ve acentelere olan münasebetleri sağlayan yöneticiler için yapılan zorunlu harcamalar,
 - Burada telaffuz edilmeyen giderlerden oluştuğunu

Bunun yanında İngiltere'ye yapılan 537 sefer için ödenen toplam miktar dikkate alındığında bahse konu genel giderlerin oranı bu ödemelerin %3'ünün altında kalan bir rakam olduğu, toplam ödenen miktarda ise bunun %1.40 civarında olduğunu

- Bir seferin bacağının değil her seferin doldurulmamış koltuğunun boş koltuk olarak işleme alındığını,
 - Charter seferlere ilişkin durumda ise birikmiş olan yolcuların biran önce mağduriyetlerinin kaldırılması ve taşınması için hükümet emri ile gerçekleşen ve KTHY fatura edilen uçuşlar olduğu ve herhangi bir sözleşmenin KTHY yönetimince imzalanmadığı fakat seferlerden haberleri olduğunu,
- ifade etmiştir.

Yukarıda bahsi geçen 7 Haziran 2012 tarih ve SAY.0.00-B.6.00.104-12/464,465 sayılı yazımıza karşılık almış olduğumuz cevap yazısına bakıldığında, birtakım değerlendirmelerin yapıldığı görülmekle birlikte talep etmiş olduğumuz;

- Şirketlerin ticari sırrı olduğu gerekçesiyle, koltuk fiyatlarını belirlerken maliyete dahil edilen veriler,
- Aynı parkurlarda farklılık gösteren koltuk fiyatlarının makul olarak değerlendirilmesinin kanıtlayıcı belgeler,
- Parkur bazında maliyet hesaplamasında mutabık kalındığını belgeleyen fiyat listeler,
- Parkur bazında mutabakata varılan boş koltuk maliyetlerine ilişkin fiyatlar,
- 09.02.2011 tarihli protokol'ün 2. Maddesinde bahsi geçen "ekli liste",
- Operasyon genel giderleri ile alakalı faturalarda bazı seferlerin iptal edildiği veya rotarlı olduğu sebebiyle ekstra maliyete sebebiyet verdiği ve bunların iptal edildiğine dair teyit edici belge ve iptal edildiği notu bulunan seferlere ait KTHY biletli yolcusu olduğunu kanıtlayıcı belgeler

tarafımıza sunulmamıştır.

4. GENEL DEĞERLENDİRME:

Bahse konu 09.02.2011 tarihli Protokol çerçevesinde Atlasjet Havacılık AŞ tarafından gerçekleştirilen seferler sonunda talep ettiği tutarlar ve bu tutarların uygunluğu tarafımızca denetim neticesinde belirlenmiş ve aşağıdaki tabloda derlenmiştir;

	Atlasjet Havacılık AŞ'nin Talebi	Uygunluk Verilmeyen Bedel	Denetim Görüşü Verilemeyen Meblağ	Talepe Göre Tespit	Talep Dışı Tespit(+)	Ödenmesine Uygunluk Verilen tutar
Tarifeli Seferler	1,421,985.51₺	183,020.91₺		1,238,964.60₺	-	1,238,964.60₺
Türkiye Ek Seferler	1,156,477.16₺	325,544.28₺		830,932.88	46,164.10₺	877,096.98₺
Türkiye Ek Seferler Boş Koltuk	2,217,715.61₺	1,473,505.03₺		744,210.58₺	240,252.92₺	984,463.50₺
İngiltere Ek Seferler	£ 3,851,753.09	£ 274,574.57	£ 97,503.36	£ 3,479,675.16	£ 47,025.98	£ 3,526,701.14
İngiltere Ek Seferler Boş Koltuk	£ 2,737,060.89	£ 1,190,979.59	£ 129,276.41	£ 1,416,804.88	£ 14,618.32	£ 1,431,423.20
Charter Seferler	\$ 323,090.30					**
TOPLAM:	4,796,178.28₺	1,982,070.22₺		2,814,108.06₺	286,217.02₺	3,100,525.08 ₺
	£ 6,588,813.98	£ 1,465,554.16	£ 226,779.77	£ 4,896,480.04	£ 61,644.30	£ 4,958,124.34

** Charter Seferlere ilişkin denetimde, Charter Antlaşmalarının imza edilmemesi ve yeterli belgelerin denetime sunulmaması nedeniyle denetim görüşü verilememiştir.

Atlasjet Havacılık AŞ tarafından Türkiye tarifeli, ek seferler ve bu ek seferlerdeki boş koltuklar da dahil olmak üzere beyan edilen toplam 4,796,178.28 ₺ ödeme talebine yönelik yapılan denetim sonucunda 3,100,525.08 ₺, İngiltere ek seferler için talep edilen £ 6,588,813.97 meblağa karşılık ise £ 4,958,124.34 ödeme yapılmasına uygunluk verilebileceği sonucuna varılmıştır. Ancak, İngiltere ek seferlerde toplam £ 226,779.77 meblağa denetim görüşü verilememiştir.

Bunun yanında, Atlasjet Havacılık AŞ'nin düzenlediği Türkiye ek seferlere yönelik denetimimiz esnasında, bazı ek seferlerdeki bir, iki veya üç kişi olan KTHY yolcuları için ek seferler düzenlediği ve bu ek seferlerde boş koltuk ücreti talep edildiği tespitlerimiz arasındadır. Bu tespitler, KTHY biletli yolcularının mağduriyetinin giderilmesine yönelik gerçekleştirilen uçuşların plan ve program dâhilinde yapılmadığını teyit etmesi yanında maliyetin göz ardı edilerek ek seferlerin gerçekleştirildiğinin karinesidir. (Ek-23)

5. SONUÇ:

KTHY'nin 21 Haziran 2010 tarihine kadar parasını tahsil edip taşıyamadığı yolcuların mağduriyetini giderilmesine yönelik olarak Atlasjet Havacılık AŞ 23 Haziran 2010 tarihinden itibaren söz konusu yolcuları, **Tarifeli, Ek ve Charter seferler** düzenleyerek taşımacılığını üstlenmiştir.

1) Ercan-Türkiye-Ercan yönünde gerçekleştirilen Tarifeli ve Ek Seferlerle ilgili yaptığımız denetim neticesinde;

- Atlasjet Havacılık AŞ'nin, KTHY yolcularının taşıma işlemlerini gerçekleştirirken; Tarifeli seferle 12,168 yolcu, Türkiye ek seferleri ile 7,672 yolcu olmak üzere Ercan-Türkiye-Ercan parkurunda toplam 19,840 biletli yolcu taşıdığı,
- Düzenlenen tarifeli seferlere ilişkin talep edilen **1,421,985.51₺** bedele karşın toplam **1,238,964.60₺** ödemenin yapılmasına uygunluk verilebileceği,
- Düzenlenen Türkiye ek seferlerde 10,569 taşınan yolcuya karşılık talep edilen **1,156,477.16₺** bedele karşın toplam **877,096.98 ₺** ödemenin yapılmasına uygunluk verilebileceği,
- Düzenlenen Türkiye ek seferlerde iddia edilen 29,427 boş koltuğa karşılık talep edilen **2,217,715.61₺** bedele karşın; Protokolün 2. maddesi bağlamında Atlasjet Havacılık AŞ'nin listelerinden tespit edilen 9,737 boş koltuk ve listelerinde mevcut olmayan ve manifestosu tarafımızca teyit edilen seferlere ait 2,834 boş koltuk toplamında 12,571 boş koltuğun dikkate alınması sonucunda **984,463.50 ₺** ödemenin yapılmasına uygunluk verilebileceği,

sonucuna varılmıştır.

2) Ercan-İngiltere-Ercan yönünde gerçekleştirilen Ek Seferlerle ilgili yaptığımız denetim neticesinde;

- Düzenlenen İngiltere ek seferlerde taşındığı iddia edilen 46,086 yolcuya karşılık talep edilen **£3,851,753.09** bedele karşın toplam **£ 3,526,701.14** ödemenin yapılmasına uygunluk verilebileceği,

- Düzenlenen İngiltere ek seferlerde iddia edilen 41,649 boş koltuğa karşılık talep edilen **£ 2,737,060.89** bedele göre; Protokolün 2. maddesi bağlamında Atlasjet Havacılık AŞ'nin listelerinden tespit edilen 21,273 boş koltuk ve listelerinde mevcut olmayan ve manifestosu tarafımızca teyit edilen seferlere ait 524 boş koltuğa karşılık toplamda 21,797 boş koltuğun dikkate alınması sonucunda **£ 1,431,423.20** ödemenin yapılmasına uygunluk verilebileceği, sonucuna varılmıştır.

3) Denetim Görüşü Verilemeyen Seferler;

İngiltere'ye gerçekleştirilen ek seferlerin denetimi yapılırken ihtiyaç duyulan bilgi, kayıt ve belgelerden bir kısmının ihtiyaç duyulan nitelikte olmaması ve/veya tam olarak tarafımıza sunulmamasından dolayı herhangi bir denetim sonucuna ulaşılamayan;

- 1.157 kişiye karşılık gelen **£ 97,503.36** meblağ,
 - 2,046 boş koltuğa karşılık ise **£ 129,276.41** meblağ,
- için denetim görüşü verilememiştir.

Başkanlık makamına saygı ile arz olunur.

Mahmut DENİZCİOĞLU
Baş Denetçi Yrd.

Ece ÇELİKDAL
Kıdemli Denetçi